

FAKTARUTA 24

Två olika skapelseberättelser?

Teologistudenter får lära sig att Bibelns första kapitel är en skapelseberättelse som är hämtad från Babylonien där det fanns mycket vatten, medan det andra kapitlet är en annan skapelseberättelse och eftersom denna beskriver en situation med vattenbrist så härstammar den från en torrare del av Mellanöstern. De får också höra att kronologin är annorlunda i det andra kapitlet eftersom människan enligt vers 5 skapades före växterna till skillnad hur ordningen beskrivs i det första. Teistiska evolutionister som kritiserar en sexdagarskapelse brukar också hävda att det faktum att växterna inte kunde växa på grund av vattenbrist antyder att Gud skapade genom naturliga mekanismer (läs: evolution).

Men det finns goda skäl att avvisa båda dessa föreställningar. Låt oss börja med idén att kap 2 skulle vara en annan skapelseberättelse.

Det vore i så fall en berättelse där man, till skillnad från alla andra kulturer i regionen, råkat glömma några obetydliga "detaljer", nämligen hur solen, månen, stjärnorna och haven blev till. Det är knappast troligt. Det avspeglar också en väldigt låg syn på de ursprungliga författarna att tänka att en person som levde i ett torrt landskap inte kunde föreställa sig hur det var att befinna sig i ett vattenrikt och vice versa. Öppnar då texten för en evolutionär tolkning? Nej, att Gud skapar på ett "övernaturligt" sätt genom sitt ord utesluter inte att naturliga processer också var en del av processen, som i det här fallet tillförsel av vatten.

Intrycket av att det rör sig om två olika skapelseberättelser beror bland annat på hur översättaren väljer tempus (tidsformer) eftersom sådana saknas i den hebreiska grundtexten. Man kan se hur den skenbara konflikten med beskrivningen i kap 1 försvinner helt i exempelvis Folkbibelns (SFB15) översättning: "Detta är himlens och jordens fortsatta historia **sedan de skapats**, när **HERREN Gud hade gjort jord och himmel**" (2:4), "Markens **alla** buskar fanns ännu inte på jorden och markens **alla** örter **hade** ännu inte vuxit upp, för Herren Gud **hade** inte låtit det regna på jorden, och det fanns ingen människa som kunde bruka den. (2:5), "...**HERREN Gud hade format alla markens djur... Han förde fram dem till mannen...**" (2:19). (redaktionens betoningar)

Med sådana ordval bibehålls kronologin i kap 1 och det tydliggörs att det bara var vissa kategorier av växter som ännu inte spirat, närmare bestämt de buskar och örter som var beroende av en kombination av regn och en människa som brukare. Det vill säga att texten refererar till nyttoväxter, förmodligen de i Edens lustgård som de första människorna fått i uppdrag att bruka.

För ett mer ingående resonemang – se https://creation.com/images/pdfs/tj/j11_1/j11_1_106-110.pdf (kortare: krymp.nu/2R4)

Nästa berättelse – med människan i fokus

(1 Mos 2:19-24 NUB)

Enligt en teori består Första Moseboken av ett antal ursprungliga berättelser (i singularis på hebreiska תולדות, *toledot*)¹ i form av en serie redogörelser av i tur och ordning Gud, Adam, Noa och hans söner, Sem, Abraham, Isak, Jakob och Josef. Förmodligen bestod de ursprungligen av lertavlor som Mose hade tillgång till via Noa och de övriga patriarkerna och redigerade under ökenvandringen.

Berättelsen från vers 4 och framåt är ingen andra skapelseberättelse, utan en *detaljstudie av den sjätte och sista skapelsedagen med särskilt fokus på människan*. ◀ FAKTARUTA 24

Det går inte att säga exakt var någonstans Edens trädgård låg, men eftersom två av floderna hette Eufrat (på hebreiska *Hiddekel*) och Tigris så är det tämligen säkert att det var någonstans i Mellanöstern. FAKTARUTA 25 ▶

Människans uppdrag var då, liksom nu, att bruka och vårda Guds jord genom att utöva ett rätt förvalterskap på delegation från honom själv. Har vi levt upp till det höga uppdraget? Tyvärr inte, och Gud ser inte med blida ögon på det: "... nu har din vrede kommit ... du ska förgöra dem som förgör

jorden" (Upp 11:18). Det är en stark maning till den som tror på Gud att värna jordens miljö i fråga om smått och stort. Miljöfrågan blir säkerligen temat för ett framtida nummer av magasinet Genesis.

Mitt i trädgården hade Gud planterat två träd som saknar motsvarighet i vår tid – livets träd och kunskapens träd. Många kristna brukar tolka dem helt och hållet sym-

boliskt, men det är naturligtvis möjligt att det också finns en väldigt konkret betydelse. Främst för att Bibeln beskriver dem i väldigt konkreta ordalag och inte alls med det språkbruk som förekommer i Bibelns poetiska böcker (t ex Psaltaren och Ordspråksboken). Men också för att livets träd målas med lika tydliga penseldrag även på andra ställen i Bibeln. Läs gärna mer i FAKTARUTA 26 ▼.

FAKTARUTA 25

Var låg Eden?

Många har under historien spekulerat om var Edens trädgård låg någonstans. Mest av allt är det kanske drömmen om att hitta livets träd som hägrat. Projektet lär vara dömt att misslyckas eftersom trädgården, liksom större delen av världen i övrigt, idag är täckt av bergarter som bildades under syndaflo den (se Genesis nr 4-2020). Det vi vet är att trädgården var högt belägen i den dåtida terrängen eftersom "[e]n flod rann upp i Eden. Den bevattnade trädgården och delade sig sedan i fyra floder..." (2:10). Förutom de bekanta namnen Euftrat och Tigris namnges floderna Pishon och Gichon. De verkar inte ha några kända motsvarigheter i nutid. Pishon flöt omkring "Havilas land" som enligt 1 Mos 25:18 beboddes av Ismaeliter och antyder att det låg någonstans på det som idag är den arabiska halvön. Gishon omgärdade landet Kush som motsvarade delar av Egypten, Etiopien, och Sudan. Landskapet och flodernas lopp lär ha sett annorlunda ut före översvämningen, men eftersom Euftrat och Tigris behöll sina namn finns det skäl att tro att lokaliseringen förblev relativt oförändrad.

Det faktum att floderna bevattnade områden belägna både norr och söder om Israel antyder att det skett stora förändringar i Mellanösterns topografi, vilket inte är oväntat. Enligt en judisk tradition låg den plats i Edens lustgård där Gud skapade människan på Moria berg, samma plats där Abraham (nästan) offrade sin son Isak, det vill säga tempelplatsen i Jerusalem. Vem vet? I så fall var det också i anslutning till platsen där Jesus, vår Frälsare, gav sitt liv som offer för våra synder. Det är onekligen fascinerande tankar, men det troligaste är trots allt att platsen där trädgården en gång låg idag befinner sig hundratals meter under markytan, täckt av sediment från syndaflo den. Det hindrar förstås inte att platsens koordinater skulle kunna vara i Jerusalem, men det är förstås ingenting annat än spekulation.

NOT

1. <https://genesis.nu/tidning/tidigare-nummer/genesis-2020-4/> (kortare: [krymp.nu/2R7](https://genesis.nu/2R7))

FAKTARUTA 26

Livets träd

Våra fysiska kroppar åldras. Modern forskning visar att det delvis tycks bero på att våra celler bara kan genomgå ett begränsat antal celledelningar. Döden tycks alltså mer eller mindre "inprogrammerad" i våra gener (så kallad *apoptos*¹). Väljer vi att tänka i konkreta termer bör livets träd ha innehållit substanser som kunde ha inverkat hämmande på denna process.

En fråga man kan ställa sig är till vilken nytta som livets träd kunde ha varit för Adam och Eva eftersom de från början skapades till evigt liv? Det var ju först i och med syndafallet som döden kom in i världen. Herren förvisade dem då ur trädgården för att de inte skulle "*ta och äta också av livets träd och så leva i evighet.*" (3:22).

Det är naturligtvis svårt att säga någonting med säkerhet om, och det finns olika tolkningsmöjligheter. En av dem är att Guds avsikt var att Adam och Eva regelbundet skulle få äta av livets träd och att det skulle ge dem både läkedom och evigt liv. Det innebär i så fall att döden fanns som en potentiell möjlighet redan före syndafallet, nämligen om människorna struntat i att äta av livets träd, eller äta över huvud taget - då skulle de ju ha svält ihjäl.

Det vi däremot vet är att livets träd kommer att vara verklighet även i den kommande världen: "*... På båda sidor om floden växte livets träd, som bär frukt tolv gånger om året och ger skörd varje månad, och bladen från träden är läkemedel för folken.*" (Upp 22:2) I Hesekiel 47:12 står det någonting snarlikt: "*Deras frukt ska vara till föda och löven till läkedom.*"

Det nya Jerusalem där Guds himmel och jord förenas beskrivs i väldigt konkreta termer i Bibeln. Det handlar om en verklig plats, med verkliga människor med verkliga kroppar men som likväl är i behov av läkedom. Det finns ingen anledning att se det som någonting negativt - Jesus själv är väldigt tydlig med att det är en ofantlig förmån: "*Åt den som segrar ska jag ge rätt att äta av livets träd, som är i Guds paradis.*" (Upp 2:7)

NOT

1. Läs gärna mer på <https://stegforhalsa.se/vad-ar-telomerer-och-hur-paverkar-de-aldrande/> (kortare: [krymp.nu/2R8](https://stegforhalsa.se/2R8))

FAKTARUTA 27

Kunskapens träd

Genom syndafallet gick den första skapelsens härlighet förlorad och en förbannelse drabbade inte bara människan utan hela kosmos – mer om detta senare. Det gör att det är omöjligt för oss som lever i den här tidsåldern att göra oss en fullständig bild av hur en värld utan förbannelse var eller kommer att bli. Om den kommande världen där "[I]ngen förbannelse ska finnas mer" (Upp 22:3) skriver Paulus: *Men det står skrivet: "Det inget öga har sett, inget öra har hört och inget människohjärta kunnat ana, det har Gud berett åt dem som älskar honom"* (1 Kor 2:9, NUB). Hur frukten av kunskapens träd kunde öppna sinnen hos Adam och Eva kanske i sig inte är så märkligt eftersom det centrala nervsystemet onekligen kan påverkas av växtsubstanter. I den fallna världen leder det till vanföreställningar, kanske kan man spekulera om att det var annorlunda i Eden? Det är däremot svårt att tänka sig en naturlig förklaring till hur det kunde påverka även Adam och Evas efterlevande. Det bör ha varit någonting som var kopplat till syndafallets andliga konsekvenser. Trädet som sådant och dess frukt var ju naturligtvis god, eftersom allt som Gud hade skapat var mycket gott. Det Gud bestraffade var människans otro och misstro mot honom och hans ord, att de lät sig luras att tro att Gud skulle vara missunnsam.

Hade Gud skapat kunskapens goda träd för att det skulle stå där oberörbart i alla tider? Förmodligen inte. Tänk om det var så att han hade för avsikt att låta människan ta del av dess frukt i den *rätta* tiden. Tänk om människan hade haft tro och tålmod nog att invänta Guds tid. Nu blev det i sig goda till en förbannelse därför att människan i otro tog dess frukt i sin egen tid bedragna av sin falska gudsbild. Tänker vi efter kan vi inse att det egentligen förhåller sig så med all vår synd – dess mål är goda saker som materiell trygghet, sexuell tillfredsställelse, makt och inflytande. Allt det är sådant som ges till människor som har tro nog att vänta, medan vår otålighet och otro förvrider det till stöld, otukt, korruption och despotism.

FAKTARUTA 28

Namnge alla djur?

Nej, Adam namngav inte alla nutida djurarter. Han namngav de djur som Bibeln definierar som נפש חיה (*nephesh chayyah*, "de levande varelserna"). Det är samma uttryck som används om de djur som gick in till Noa i arken och det handlade om djur som *"andades och levde på torra land"* (7:22). Begreppet "andas" tillämpades sannolikt bara på djur med andedräkt, det vill säga i bemärkelsen att de hade en diafragma. Därmed innefattades inte insekter, maskar och andra ryggradslösa djur – sådana behövde Adam alltså inte namnge, och de behövde heller inte senare tas ombord i arken. I praktiken innebar det att de djur som Gud förde fram till Adam var landlevande däggdjur, groddjur, reptiler och fåglar.

I dag finns det ca 5400 arter av däggdjur, 7300 arter av groddjur, 10 000 arter av kräddjur och 10 000 arter av fåglar, det vill säga totalt ca 33 000 arter fördelade på ca 5000 släkten (8000 inklusive sådana som idag bara förekommer som fossil).

Men vid tiden för Adams namngivning fanns det inte alls så många arter och släkten. Då fanns bara representanter för de skapade sorterna/grundarterna, vilket troligtvis motsvarade den nutida familjenivån. Eftersom de 8000 släktena ryms inom ca 950 familjer så behöver det inte ha varit fler än ett knappt tusental djur som behövde namnges. Och det innebär att Adam bör ha klarat uppdraget på en 8-timmarsdag om han namngav ett par djur i minuten. Och om det inte var lagstiftad 8-timmars arbetsdag – vilket kanske inte är så troligt – så hade han säkert tid till lite välbehövliga pauser då och då.

NOT

Läs gärna mer på <https://stegforhalsa.se/vad-ar-telomerer-och-hur-paverkar-de-aldrande/> (kortare: krymp.nu/2R8)

Kunskapens träd är svårare för oss att förstå. Just det är förstås inte något tungt vägande argument för att det *inte* skulle kunna vara ett materiellt träd, även om det naturligtvis också har en djup symbolisk innebörd. ◀ FAKTARUTA 27

Gud gav nu Adam i uppdrag att ge namn åt djuren. Gud förde till mannen *"alla fåglar och alla vilda djur"*. Vid första anblicken och med vår kunskap om antalet djurarter på jorden kan det tyckas omöjligt att klara av på en arbetsdag, men det finns naturliga förklaringar till det. ◀ FAKTARUTA 28

Vid världshistoriens första operation var det HERREN själv som var agerade narkosläkare och kirurg. Av ett revben byggde han en kvinna som sedan i sin tur blev moder till alla kommande generationer av både män och kvinnor. ▶

FAKTARUTA 29 ▼

FAKTARUTA 29

En kvinna av ett revben?

Hur kan man göra en kvinna av en man? Frågan har aktualiserats i vår av tidsandan präglade samhällsdebatt där begreppet kön idag tillskrivits en obiotologisk innebörd i form av en social konstruktion. Den diskussionen lämnar vi därhän och ställer oss frågan hur Gud bar sig åt den sjätte skapelsedagen.

Det är naturligtvis svårt att veta, eftersom det var ett skapelsemirakel och sådana inte kan förklaras inom ramen för naturvetenskapen vars förklaringsmodeller bara innefattar fenomen som är verksamma i den naturliga världen runt omkring oss.

Det finns en vandringssägen om att män skulle ha ett revben mindre (färre) än kvinnor och att detta skulle bero på att Gud lånade ett av Adams och lät bli att lämna tillbaka det. Så är det naturligtvis inte. Både män och kvinnor har som regel $2 \times 12 = 24$ revben. Och även om det vore så att Gud inte ersatte det ben han använde till Eva, så skulle Adams barn naturligtvis haft full uppsättning av dem i sina bröstorgar ändå, likväl som att en person som råkar mista

ett finger inte behöver riskera att få barn som föds med fyra fingrar. Ett ytterligare skäl till att Adam hade alla sina revben i behåll är det faktum att just våra revben är de enda benen i vår kropp som faktiskt har förmågan att återbildas – den enda förutsättningen är att benhinnan sitter kvar vid revbensbasen.

Ser man det hela ur ett genetiskt perspektiv går det alldeles utmärkt att göra en kvinna av en man. Män har 44+2 kromosomer, där de två består av en x- och en y-kromosom (dvs 44xy). Gud är inte bara läkare utan också gentekniker. Genom att avlägsna y-kromosomen ur Adams revbensceller och skapa en kopia av x-kromosomen förvandlades Adams kromosomuppsättning till Evas 44xx utan att en enda ny gen behövde nyskapas. I så fall var Eva i princip en klonad Adam.

Men skulle det då bli någon genetisk variation i deras gemensamma barn? Absolut. Eftersom Gud ville en stor variation i mänskligheten så skapade han säkerligen Adam *heterozygot*, det vill säga att vart och ett av de 22 paren av kromosomer innehöll två olika varianter (alleler) av alla tiotusentals gener. När nu Adam och Eva fick barn skulle deras olika anlag (gener) blandas med varandra och ge en oerhört stor variation redan innan mekanismer som överkorsning och mutationer skapade ytterligare variation i populationen.

Men motsäger då inte moderna genetiska studier ett sådant scenario? Kristna evolutionister som Francis Collins (BioLogos) hävdar det. Utrymmet tillåter inte att vi utvecklar saken närmare, men det korta svaret är Nej. Den läsare som vill tränga djupare in i frågan rekommenderas att läsa genetikern Robert W. Carters artikel som nås via noten nedan.

Det kan tilläggas att om Gud hade velat tillämpa mer av sin gentekniska kompetens kunde han ha skapat Eva med en egen helt unik genuppättning och då hade startvariationen i mänskligheten varit dubbel så stor. Argumentet mot att han gjorde så var att det då inte var någon större poäng med att utgå från Adams revben, och då vore de båda inte heller lika "ett" som Gud förklarade dem vara (2:24). Framtida forskning kommer förmodligen att visa vilket Gud valde att göra.

NOT

Se: <https://creation.com/historical-adam-biologos>
(kortare: krymp.nu/2R9)

Att alla människor utan undantag i direkt nedstigande led är fysiskt släkt med Adam och Eva, är en oerhört central sanning som förankrar evangeliet om Jesu försoningsverk i historien och verkligheten. Det är en sanning som radikalt undergrävs av föreställningen om människans evolution från apliknande förfäder.

Gud gav kvinnan åt mannen. Det var världshistoriens första vigselakt och Gud var vigselförrättaren. Genom sin sexuella förening blev de sedan *"ett kött"*, en enhet (v. 24). Faktum är att vigseln är ett starkt argument för att Bibeln är trovärdig i fråga om vårt gemensamma mänskliga ursprung. Vill du veta varför? – läs... FAKTARUTA 30 ▶

NOT

1. Ordet *toledot* förekommer 13 gånger i Första moseboken. Ett mer ingående resonemang av begreppet finns på https://creation.com/images/pdfs/tj/j28_1/j28_1_53-58.pdf (kortare: krymp.nu/2R5)

Faktaruta 30

Vigseln bekräftar Första Moseboken

Har du tänkt på att vigselritualer förekommer i alla kulturer över hela jorden? Det är sant. Kanske kan det gå att hitta något undantag någonstans i historien, men i så fall är det undantaget som bekräftar regeln. Den lilla korta parentes av den västerländska kulturen och historien som vi själva befinner oss i är just ett sådant undantag där samboförhållanden även bland kristna kommit att bli vanliga på grund av inflytandet av den rådande sekulära och bibelfientliga tidsandan.

Men bortsett från detta märkliga undantag så förekommer vigselritualer och bröllopsfester i alla delar av världen från Grönlands glaciärisar till regnskogarnas djungler och Oceaniens sandstränder. Hur kan en sådan sedvänja ha uppkommit bland folkgrupper över hela jordklotet helt oberoende av varandra? Sannolikheten att det skulle ha skett av rena tillfälligheter är så liten att den är helt obefintlig. Det måste finnas en annan förklaring.

Den är både naturlig och biblisk. Det är att vigselritualer är sedvänjor som gått i arv i kulturerna alltsedan den tid då Noa och hans närmaste steg i land från arken. Ett och samma gemensamma ursprung för både mänskligheten och vigselakten är den absolut mest relevanta och trovärdiga förklaringen.

Det betyder att vigsel mellan en man och en kvinna är det både ursprungligaste och därför mest naturliga sättet att stadfästa en familjebildning – och världshistorien bekräftar det. Eftersom vigseln instiftades av Gud utgör den ett förbund mellan de båda makarna som Gud välsignar. Det innebär ett beskydd av andlig karaktär över den nybildade familjen som bara kan brytas genom otro och otrohet. Kort sagt – gift er och var trogna!

SPÅR FRÅN DEN SJÄTTE SKAPELSEDAGEN

- Vigselritualer förekommer i alla delar av världen, djupt rotade i dess olika kulturer och genom hela historien. Sådana bör därför rimligen vara lika gamla som mänskligheten. Det stämmer väl med Bibelns beskrivning av det första äkten-skapet i Eden..